

DO NOVÉHO ROKU 1968

Vojenská mysl, jako vojenský odborný časopis, má již mezi čtenáři dostatečnou tradici. Stala se vyhledávanou, potřebnou a myslím, že i dostatečně plně slouží svému předurčení. Se zájmem ji čtou a vyhledávají autoři jak zkušení, tak i začínající, kteří se chtějí podělit se svými názory s ostatními. Tak to má i být.

Má-li Vojenská mysl těmto cílům sloužit i v budoucnu, pak je nezbytné, aby její úroveň byla co nejvyšší, aby si udržovala svoji popularitu a aby se stala skutečně nezbytným předmětem stálého zájmu velitelů, štábních pracovníků, pracovníků vědy i ostatních.

Co tedy dát Vojenské mysl do vínku na prahu nového roku a jaké jsou možnosti jejího zkvalitnění? Na některé z nich ukáži.

Jsem si vědom toho, že odpovědět na otázku „jak dál?“ není ani jednoduché, ani si nemyslím, že je to možné odpovědět tak, že s tím budou všichni čtenáři beze zbytku souhlasit. Vojenskou mysl totiž otevírá každý čtenář z různých důvodů.

Někdo má zájem o to, co nového se ve vojenství objevilo, co nového se řeší. Jde o skupinu lidí, kteří systematicky sledují rozvoj vojenství, aby jednak ne-

zaostali za vývojem a na druhé straně, protože tento styl práce jim — jak se říká — vešel do krve. Druzí pročitají Vojenskou mysl velmi cílevědomě a účelově, aby myšlenky tam obsažené dále využili ve své služební činnosti, nebo aby se opřeli o některé myšlenky jako o argumenty ve své vlastní práci. Nemyslím, že by bylo něco špatného i na tomto způsobu práce s Vojenskou myslí. Nakonec je ovšem mnoho těch, kteří ve Vojenské myslí vidí natolik autoritativní pramen znalostí, že bez váhání myšlenky v ní obsažené vydávají div ne za oficiální a opírají se jednoznačně o ně. To již není tak zcela správné.

Vojenská mysl je totiž odborný teoretický časopis, který zveřejňuje teoretické práce různých autorů, aby jim dal možnost vyjádřit názory na současnou etapu rozvoje vojenství, aby jim dal možnost přispět k řešení složitých problémů soudobého vojenství. Proto jistě ne náhodou je v úvodu časopisu napsáno, že zveřejněné názory jsou osobními názory autorů a v žádném případě si nečiní nárok na to, být názory oficiálními. To se týče všech autorů bez výjimky a záleží jen a jen na čtenáři, jakou důvěru k těmto názorům má a jak ho argumentace dokázala přesvědčit o jejich správnosti. Nebylo by tedy správné, kdyby naši čtenáři přistupovali k uveřejněným názorům zcela nekriticky a kdyby brali všechno zveřejněné za „bernou minci“. Naopak, redakční rada a redakce jsou vedeny snahou uveřejňovat především články polemické, články, které se snaží řešit nové otázky a které se snaží řešit známé problémy novými způsoby. Myslím, že je to správné.

Až dosud byly ve Vojenské myslí zveřejňovány články různého druhu. Vedle teoretických statí byly zveřejňovány zkušenosti z různých cvičení, zkušenosti z praxe apod. Přitom rámec, ve kterém byly problémy řešeny, byl velice široký a prakticky zahrnoval vedle problémů strategie i problémy taktiky. Jistě to nebylo na škodu. Je ovšem otázka, zda je správné takto pokračovat i nadále. Myslím, že ne zcela.

Vojenská mysl je náš jediný teoretický časopis, který by se měl zabývat teoretickými otázkami vojenské doktríny, strategie, operačního umění i taktiky. Jde ovšem o to, aby se stala časopisem skutečně teoretickým. Ukazuje se, že teorie je zapotřebí stále více. Teoretický fond nikdy nemůže stačit k plnění těch úkolů, které v budoucnu čekají. Právě proto by bylo správné, aby Vojenská mysl se stala především časopisem, který bude řešit teoretické problémy vojenství.

Co to znamená?

Znamená to, nedávat tolik místa v časopise článkům, které přinášejí „zkušenosti ze cvičení a praxe“, protože takové články podle dosavadních zkušeností jsou velmi popisné a nepředstavují žádnou teoretickou cenu. Abych byl zcela spravedlivý — nepředstavují velkou teoretickou cenu. Naopak, zkušenosti z praxe — zvláště z různých cvičení, kde nadřazení vyslovují pochvalu — vedou velice snadno k napodobení za každou cenu, to znamená často ne k nejlepšímu stereotypu. Jde ovšem o to, aby přístup k řešení jakéhokoli problému byl co neobjektivnější a vědecký. Takovýto přístup vyžaduje člověka teoreticky vzdělaného, schopného vědecky pracovat a takového člověka má pomáhat vychovávat i Vojenská mysl.

O čem tedy psát?

Profil časopisu by měl citlivě reagovat na všechny potřeby praxe a snažit se pomáhat v předstihu tuto praxi optimálně řešit. Jistě bude nutné dále rozvíjet vojenskou vědu. Mnoho teoretických dluhů je i v oblasti vojenské doktríny

ČSSR. V současné době se v armádě velmi usilovně pracuje na realizaci opatření obranného systému ČSSR a na rozvoji velení a řízení. Půjde o to, aby všechna opatření, která budou v praxi realizována, byla opřena o dostatečně bohatý fond. Jsem si vědom toho, že snaha vytvořit z Vojenské mysli časopis skutečně teoretický není jednoduché a nebude to ani jednorázovou akcí. Myslím ovšem, že k takovému přetvoření časopisu je potřebné přistoupit okamžitě a cílevědomě.

Nemám samozřejmě na mysli, že by se v budoucnu v časopise neměly vůbec objevit zkušenosti z praxe. Měly by však být ilustrací a potvrzením teoretických úvah a závěrů, měly by být argumentací, zda ten či onen teoretický závěr se praxí potvrzuje, nebo jej praxe vyvrací.

Je možné, že podaří-li se časopis postupně takto přetvořit, budou mnozí čtenáři vytýkat, že v něm nenalézají různé návody pro svoji činnost, jako tomu bylo dříve. Mám za to, že to ale nevadí. Hlavní bude, aby časopis čtenáře učil logicky teoreticky myslet a věřím, že tímto způsobem výrazně přispěje k výchově velitelů, štábních pracovníků a ostatních. Tím budou postupně vytvořeny podmínky, aby každý z nich byl schopen řešit jakýkoliv problém a řešit jej správně.

Tolik jsem chtěl říci do vínku našeho časopisu v tomto roce. Jsem přesvědčen, že i redakční rada a redakce vyvinou veškeré úsilí k tomu, aby tyto cíle Vojenská mysl v budoucnu plnila.